KRIŽNI PUT U KARAŠEVU

Suradnja s općinom i župom Zmijavci iz R. Hrvatske od osobitog je značenja za duhovni život karaševske zajednice.

Nakon što su prošle godine poklonili kipove Gospe Lurdske i male Bernardice i novčano pomogli da se uredi okoliš te Hrvatima iz Rumunjske otvori svetište u Karaševu, ove su godine prijatelji iz Hrvatske donirali župi iz Karaševa slike za14 postaje Križnog puta i na taj način pripomogli da se ostvari jedna od najstarijih želja pobožnog karaševskog naroda.

Mramorne postaje Križnog puta postavljene su od početka puta na Kalvariju pa sve do vrha brda na kojemu se nalazi kapelica iz Karaševa. Postaje su obilježene prikazima nekoga od mnogih događaja Isusova puta na Kalvariji i pružaju mogućnost vjernicima da na svakom stajalištu razmisle o Isusu i njegovim patnjama.

Da bi se izgradio Križni put i uredila staza na Kalvariji novčano su pomogli vjernici iz Karaševa,

karaševska župa i općina, te firma Moldovan Maister, čiji su majstori besplatno podigli postamente i postavili postaje. Crkveni odbor karaševske župe zahvaljuje i ovim putem svima onima koji su na bilo koji način pomogli da se u Karaševu izgradi križni put.

Misno slavlje i posvećenje Križnog puta na Kalvariji održat će se u proljeće 2009. godine u Karaševu u prisustvu naših svećenika i predstavnika župe i općine Zmijavci.

Uredništvo

UREDNIŠTVO:

ISSN KOD *1841-9925*
Glavni urednik: prof. Milja RADAN
Urednici: Ivan DOBRA; prof. Lina TINKUL;
Daniel LUKAČELA; Slavica MUSELIN
Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL
Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN
Adresa: Karaševo, Središnje sjedište ZHR-a
Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

REDACŢIA:

COD ISSN 1841-9925
Redactor principal: prof. Mihai RADAN
Redactori: Ivan DOBRA; prof. Lina TINCUL;
Daniel LUCACELA; Slaviţa MUSELIN
Tehnoredactor: Zlatko Nikola URSUL
Fotoreporter şi designer: Liubomir RADAN
Adresa: Caraşova, jud. Caraş-Severin,
Sediul central al UCR
Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; Web: www.zhr-ucr.ro

SREĆAN BOŽIĆ

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAŢIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAŢILOR DIN ROMÂNIA

Hrvatska grančica

I NOVA 2009. GODINA

Godina: XII
Broj: 51
prosinac 2008.
Anul: XII
Nr. 51 decembrie 2008

BOŽIĆ U SVAKOM SRCU

Kada je Božji Sin postao čovjekom, postao je sasvim vidljiv Božji način postupanja s ljudima.

Bog je rijetko dolazio pred ljude s velikim i silnim događajima, kao onda na Crvenom moru i na brdu Sinaju, kada je sav narod drhtao i molio Mojsija neka im govori on, -a ne Bog- jer su se bojali da će svi izginuti. Bio je to veličanstven, ali ujedno i strašan prizor. No, to su bili izvanredni događaji. Bog je redovito izabirao pojedine ljude ili nekoliko njih i povjeravao im zadaću da prenesu njegove riječi i poruku ljudima. Tako je postupio s Abrahamom, s prorocima. I Božji se Sin pojavio među ljudima u obliku slabog ljudskog djeteta, i u svemu jednak drugima.

Nitko ga se nije trebao bojati. Božić, događaj njegova rođenja, najbolje dokazuje taj Božji način postupanja s čovjekom. Bog se odnosi prema čovjeku s velikom finoćom i komunicira s njime na ljudski način, ne želeći uplašiti čovjeka svojom veličinom i svojom moći, niti ga silom natjerati na poslušnost. Bog je čovjeka stvorio slobodnim; zbog toga ne upotrebljava vanjsku prisilu da bi ga privukao sebi, već se na jedan humani način nudi čovjekovu srcu.

I onda kad poziva osobe da budu navjestitelji i posrednici nje-

nastavak na 2 str.

nastavak sa 1 str.

gove poruke ne odabira one koji bi se nekom veličinom razlikovali od ostalih. Bog se dakle predstavlja ljudima po mjeri čovjeka.

Događaj Božića je to sasvim jasno očitovao. Rođenje Boga-čovjeka nije bilo popraćeno nikakvim spektakularnim pojavama. Istina, anđeli su betlehemskim pastirima najavili to rođenje, ali nam nije poznato da su svi stanovnici Betlehema bili time posebno zahvaćeni. Božić će tako ostati trajno mjerilo Božjeg djelovanja, način na koji on dolazi čovjeku.

Pogled iz kuta

Pozivam vas, poštovani vjernici, da zajedno razmislimo o događaju Božića kao velikom otajstvu Božje ljubavi. Isus će nas, ne samo prigodom svoga rođenja, nego stalno, do konca svijeta, na taj način voljeti. Neka nitko ne očekuje od Boga velike znakove i čudesa. Naša vjera treba doći do takve zrelosti da znademo prepoznavati Božje djelovanje svaki dan. Anđeli su pastirima rekli: «Evo vam znaka; naći ćete novorođenče povijeno gdje leži u jaslama» (Lk 2,12). Malo dijete koje leži, i ništa više! I kasnije -kada je Isus u pustinji bio izazivan od vraga da se čudima i velikim

događajima predstavi ljudima- on je to odbio! (Lk 4,1-13). Jasno je dao do znanja da onaj tko ne vjeruje Mojsiju i prorocima, dakle Božjoj riječi koja se po ljudskim ustima propovijeda, neće povjerovati ni da tkogod i od mrtvih ustane! (Lk16,29-31).

Ako je dijete koje je ležalo na slami bilo znak, neka i nama bude znak Božje prisutnosti svaka Sv.misa na kojoj se posveti malo kruha i vina –tu gdje se Isus pojavlja i stvarno uprisutnjuje na našim oltarima; a svaki navještaj Božje riječi po ustima slaboga i nedostojnog čovjeka, te svaka ispovijed pred službenikom Crkve- koji je i sam potreban Božjeg milosrđa- neka nam budu znak Božje blizine i praštanja!

RELIGIJA

Neka se u svima nama za Božić- dok budemo promatrali Boga u Betlehemskom Djetetu- probudi čežnja i vjera prema duhovnim dobrima, kako bi u vidljivim i svakidanjim-naizgled neznatnim stvarima -prepoznali nevidljivoga i sveprisutnoga Boga.

Bio vam svima čestit i blagoslovljen Božić te mirom obdarena Nova 2009. godina!

Primite moj pozdrav i blagoslov!

vlč. Davor Lucacela

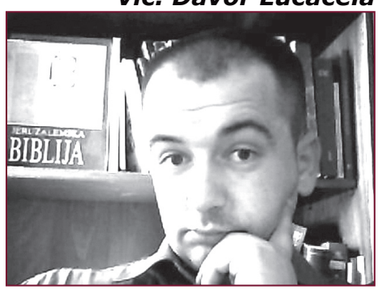

DONACIJA HRVATSKE AMBASADE

Tomislav Vlahutin, kulturni ataše hrvatskog veleposlanstva u Bukureštu, posjetio je proteklih dana hrvatsku zajednicu iz Rumunjske, a najviše se zadržao u Dvojezičnoj rumunjsko-hrvatskoj gimnaziji gdje je razgledavao učionice i razgovarao s učenicima.

Povod posjeti visokog gosta bila je donacija Hrvatske Ambasade u Bukureštu karaševskoj dvojezičnoj gimnaziji u vrijednosti od **2.000 €**, ali i donacije školi i župi iz Lupaka u vrijednosti od 5.000, odnosno **3.000€**.

Donacija hrvatske ambasade iskorištena je za kupnju stolica i ormara za kabinet fizike iz Dvojezične gimnazije, za uvođenje centralnog grijanja u Osnovnu školu iz Lupaka, te za kupnju novih stolica za crkvu iz Lupaka.

Ravnatelj Dvojezične gimnazije, prof. Đuređ Sorka se zahvalio predstavniku ambasade na ovoj vrijednoj donaciji i naglasio kako ovakve humanitarne geste pomažu podizanju kvalitete nastave i boravku učenika u školama.

Uredništvo

Program za manjine

Novi televizijski program TVR 3 lansiran je ***20. listopada 2008. godine*** i sadrži emisije posvećene nacionalnim manjima iz Rumunjske.

U okviru tog programa emitira se svakoga utorka, s početkom od 11:45 i kratak ***program o hrvatskoj zajednici*** u kojemu su prikazane emisije informativnog karaktera o karaševcima, njihovoj tradiciji i običajima.

NATJEČAJ

„Rešetarački Susret Pjesnika" Rešetari objavljuje Natječaj za XII Zbornik pjesama hrvatskih pjesnika koji žive u dijaspori. Svaki pjesnik može sudjelovati s tri pjesme. Pjesme trebaju biti pisane standarnim hrvatskim književnim jezikom ili dijalektom hrvatskog jezika kojim se govori u kraju gdje živi pjesnik. Pisati na kompjuteru i dostaviti na e-mail adresu: ivan.de-villa@sb.t-com.hr (floppy ili CD).

Broj objavljenih pjesama u zbirci isključivo ovisi o kvaliteti dostavljenih pjesama. Radovi koji svojom kvalitetom ne zadovolje postavljeni kriterij neće biti objavljeni. Uz pjesme svaki autor treba poslati svoj kratki životopis - do šest rečenica (datum rođenja, adresa stanovanja, stručna sprema i posao koji sada radi, gdje i kada su do sada objavljeni radovi). Svoje radove najkasnije slati do 1 siječnja (januara) 2009, na sljedeću adresu:

KLD"REŠETARI"
Vladimira Nazora 30
35 403 REŠETARI
HRVATSKA

OBAVIJEST

Pozivaju se hrvatski državljani iz Rumunjske da Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Rumunjskoj prijave sve promjene koje se odnose na njihov građanski status (sklapanje braka, prijavu rođenja djeteta ili činjenicu smrti), te po mogućnosti dostave izvadak iz matice vjenčanih, rođenih ili umrlih, a kako bi se navedena promjena evidentirala kod nadležnih tijela u republici Hrvatskoj.

Prijavu činjenice smrti člana obitelji moguće je i usmeno priopćiti kod Veleposlanstva Republike Hrvatske u Rumunjskoj, radi ažuriranja evidencije nadležnih tijela u Republici Hrvatskoj.

ZAŠTO TREBA ČITATI DOSTOJEVSKOG?

Kao što znate, u svakome broju „Hrvatske Grančice" preporučujem pojedina dijela nekih pisaca.

Za ovaj broj odabrao sam pisca Feodora Mihailovića Dostojevskog (F. M. Dostoievski). Prije nego li što kažem bilo što o njegovome dijelu „Zapisi iz mrtvog doma" (Amintiri din casa morților) želim spomenuti nekoliko biografskih podataka o autoru. Rodio se 1821. godine i umro je 1881. g. Živio je burnim životom. Knjigu koju želim komentirati napisao je nakon osobnog iskustva. Doživljaji koji su prikazani u knjizi temelje se na iskustvu zatvorskog života. Znači, nisu fikcija.

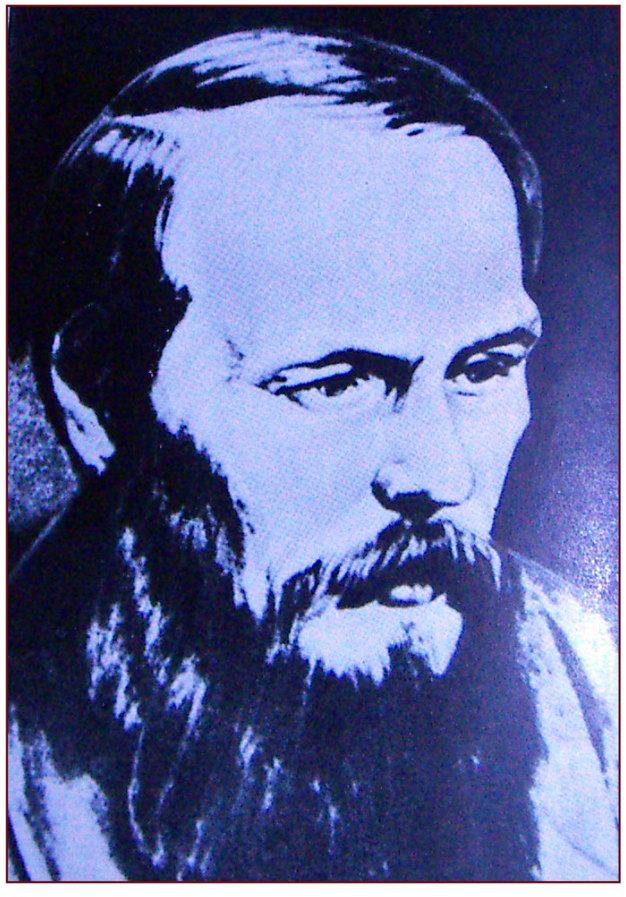

Napisao sam da je živio burnim životom. Bilo je upravo tako, jer on nakon nekih osobnih iskustava mijenja radikalno svoja vjerovanja i polazi u potragu prema novim vidicima. Može se reći da je cijeli život bio u potrazi za čvrstim idejnim osloncem. Tražio je odgovor za smirenje straha pred temeljnim izazovima koje egzistencija postavlja pred čovjeka. Teško je reći da li je do kraja života našao odgovore na pitanja koja su poticala njegovu kreativnost i izazivala nemir u njemu, i to zato jer su njegova pitanja bila ontološki usmjerena. Pitao se o postojanju Boga i stavljao pod znak upita taj pojam, mada je on osobno u zrelijoj dobi svoga života bio usmjeren misticizmu. Tražio je dokazati u romanu „Idiot" da cjelokupni bitak u svemiru je bezrazložni hir nekog autokratskog bića koji radi poput stroja i traži da zadovolji, kako on kaže "…neki plus ili minus", isto u tome romanu, osmišljava lik kneza Miškina koji utjelovljuje savršenstvo dobrote i ljubavi prema čovječanstvu - dakle, proturječi i stavlja svrhu u svemir, stavlja ljubav i dobrotu u centar bitka koji pokreće svemir, izbacuje apsurd kojeg neki likovi u tome romanu brane.

Njegovi romani su potresni, zato ih preporučam. Vrše svojevrsnu katarzu nad ljudskom dušom, bude nemir i oplemenjuju.

Započeo sam članak retoričkim pitanjem "zašto treba čitati Dostojevskog". Pa, upravo zbog spomenutih razloga, i ne samo zbog toga, nego i upoznati ljude, ljudsku dušu. Ako tražite odgovore na ta pitanja iz knjiga, onda, sigurno, ponajbolje ćete naučiti ponešto o tim pitanjima u romanu "Amintiri din casa morților". I to zato jer Dostojevski je majstor dubinske psihologije. On je imao intuitivni dar za tu znanost. Nije koristio znanstvene metode kako koristi suvremena Psihologija ali je došao do nekih spoznaja koje niti trenutno znanje na tome području ne može opovrći. Dakle ponavljam, čitajte Dostojevskog da bi ste upoznali ljude. Čitajte "Amintiri din casa morților" ako se želite zadiviti i u isto vrijeme zaprepastiti nad dubinom ljudske duše.

prof. Iacob Domaneanț

PENTRU MAMA MEA

Când mă pun seara-n patul meu
Mă rog la bunul Dumnezeu,
Mă rog pentru măicuța mea
Oare cum îi este inima
Când e mereu departe
Mereu plecată-n străinătate.
Și o lacrimă curge pe obrazul meu
În șoaptă mă rog pentru ea
Mă voi ruga mereu
Căci e singură cu a ei tristeţe
Acolo-i trec anii de tinereţe.
Muncește să aibe tot a ei fiică
Nu mi-a lipsit nimic
Încă de mică.
Dorește cel mai bine
Să mă crească
La bătrâneţe cu mine
Să se mândrească.
Eşti departe şi mă doare
Te regăsesc în fiecare rază de soare
Mama mea, icoană sfântă
Inima îmi este frântă
Căci departe tu te-ai dus
Eu te aştept cu fiecare apus
Văd acum că banii nu-mi fac bine
Ei doar mă despart de tine
Toată viaţa ai muncit doar pentru mine.
Când termin şcoala am să muncesc
Şi eu pentru tine
Ţie am să-ţi mulţumesc
Câte zile am să trăiesc
Pentru felul în care m-ai crescut
Şi pentru ceea ce acum eu sunt.

Zoriţa-Anca Mirul

DOGAĐAJI

PO TREĆI PUT ZAREDOM

PROF MILJA RADAN IZABRAN ZA ZASTUPNIKA

Nakon biranja za novi Rumunjski sabor, održanih 30-tog studenog ove godine, malobrojnoj hrvatskoj manjini iz Rumunjske ponovno je pripala čast biti zastupljena u sklopu ove institucije.

Za našeg kandidata, profesora Milje Radana, predsjednika Zajedništva Hrvata, glasalo je ukupno 9047. biraća diljem države, omogućivši mu na taj način sigurno mjesto u Zastupničkom Domu Rumunjske. Neumorno zalaganje za dobrobit cjelokupne karaševske zajednice priznato je i pomoću glasova koji je prof Radan dobio za ulazak po treći put zaredom u Rumunjski parlament.

Pored predstavnika četiriju stranaka koja su uspjela preći elektoralni prag od 5% (PSD+PC, PDL, PNL i UDMR), u sabor su ušli i predstavnici osamnaest nacionalnih manjina. Najveći broj sabornika imaju demokrati (PDL), koji u Zastupničkome domu zauzimaju 115 mandata, a u Senatu 51 mandat. Na drugome mjestu plasirali su se socijal demokrati i konzervativci (PSD+PC) sa 114 mandata u Zastupničkome domu i 49 mandata u Senatu. Treće mjesto sa 65 mjesta u Domu Zastupnika i 28 u Senatu izborili su kandidati liberala (PNL), dok je Demokratski Savez Mađara (UDMR) uspio prisvojiti 22 mandata u Zastupničkome domu i 9 mandata u Senatu.

Sudeći po izvrsnim biračkim rezultatima s kojima se mađarska manjina može pohvaliti na gotovo svim izborima održanim u demokratskoj Rumunjskoj sve od 1990. godine naovamo, svatko će primjetiti da unutar te mađarske zajednice postoji jedna zadivljujuća sloga kada je u pitanju braniti svoje interese, iako unutar mađarske zajednice, među svojim članovima, ima dosta konfliktualnih pozicija i različitih političkih viđenja.

Konstantno na svakim izborima, bilo to lokalnim, bilo parlamentarnim, usprkos raznolikošću mišljenja, mađarska je zajednica znala otpjevati jednim te istim glasom, a taj je glas uvijek išao u korist mađarskoj manjini. Upravo ta kohezija koja toliko čvrsto povezuje mađarsku manjinu, bitno razlikuje njihovu zajednicu od naše. Iako smo brojčano znatno manji i živimo u kompaktnoj sredini (moglo bi se reći da se gotovo svi međusobno znamo), nismo u mnogo čemu znali biti složni, a nerijetko smo krenuli svaki svojim putem, ne misleći nimalo na dobrobit sviju nas.

Iskreno se nisam nadao jednom takom slabom interesu dijelu birača iz lupačke općine za daljnju sudbinu organizacije koja je nastala s namjerom da brani prava, afirmira identitet i promovira kulturu jedne tako neznatno brojčane manjine kao što smo mi. Ako bismo bili članovi već gore spomenute mađarske manjine i ako bi na biračkome listiću bio samo jedan kandidat jedine organizacije koja bi nas predstavljala, normalna opcija svih nas bila bi glasati za njega jer on bi sigurno više brinuo o nama nego bilo koji drugi kandidat neke druge organizacije. Paradoksalno – kod nekih od nas to nije tako funkcioniralo. Odabrali su dati svoj glas nekome o kome su možda prvi put čuli prije izbora. Zašto? Možda im se nije svidio kandidat karaševske zajednice? Ne želim ponovno navesti sva postignuća profesora Radana, tome smo parcijalno posvetili prostor u prošlim brojevima naše novinje. Pitam se jedino zašto nismo onda masovno glasali za kontinuitet onoga što smo uspijeli do sada kao manjina, jer živjeti u državi koja broji 22 miliuna stanovnika, a mali dio od 7 tisuća stanovnika imati predstavnika u Parlamentu – nije mala stvar! Izuzetak su bili stanovnici Vodnika, koji su se većinom od 44% opredjeljeli za kandidata Zajedništva.

Birači iz Karaševa svoje su elektoralne preferensije masovno orijentirali prema prof. Radanu. Kandidat Zajedništva Hrvata stekao je u našem najvećem selu povjerenje 48,85% biračkog tijela, dok je kandidat PDL-a (i PRM-a), inače jedine velike rumunjske stranke koja je smatrala potrebnim imati u Karaševu svog kandidata za zastupnički dom kojeg je preporučio sam predsjednik županije i podržao kandidaturu neodržanim obećanjem (opravka puta Karaševo-Kantar), dobio povjerenje samo 17,39% biračkog tijela. Za razliku od PDL-a, ostale velike rumunjske stranke nisu u Karaševu vodile kampanju svojim kandidatima za Zastupnički dom, jer su prije svega smatrale kako svaka manjina, pogotovo jedna malena kao što je naša, ima ustavno pravo na zastupnika iz vlastite zajednice.

Uredništvo

DOGAĐAJI

LA 25 OCTOMBRIE 2008 A AVUT LOC:

ŞEDINȚA CONSILIULUI LOCAL

În data de 25. 11. 2008, începând cu ora 16,00, la Primăria din Caraşova a avut loc şedinţa ordinară a Consiliului Local. Ordinea de zi a cuprins 7 proiecte de hotărâre, a căror iniţiator a fost primarul Bogdan Petru, capitolul Diverse şi soluţionarea cererilor adresate Consiliului Local.

Punctul cel mai discutat de pe ordinea de zi a fost proiectul de hotărâre privind trecerea din domeniul public în domeniul privat al comunei, a terenului în suprafaţa de 2000 m^2, în vederea concesionării prin licitaţie, pentru construirea unui sediu de firmă şi a spaţiilor de parcare. De menționat că în momentul în care s-a în-

Este a doua oară când acelaşi preşedinte de şedinţă le cere reprezentaților ziarului local să părăsească sala, ignorând şi prevederile articolului 39 alin (6): „Ordinea de zi a şedinței consiliului local se aduce la cunoştinţă locuitorilor comunei sau ai oraşului prin mass-media sau prin orice alt mijloc de publicitate”, iar rolul presei este acela de a informa

sau spaţii de parcare. Firma care va câştiga licitaţia va trebui să prezinte un plan urbanistic în detaliu, plan care va fi aprobat de către Consiliul Local. În acelaşi timp se va repara şi drumul, care este aproape inaccesibil.

În ceea ce priveşte taxele locale pe anul 2009, taxa de salubrizare va creşte la 2,6 lei pe lună pentru o persoană, iar taxa de furnizare de apă

ceput discuţia despre acest proiect preşedintele de şedinţă Pauţa Mihai, a cerut cu insistenţă să se ţină şedinţă cu uşile închise, poftindu-i pe deputatul Mihai Radan şi pe reprezentantul ziarului local afară, deşi în Legea administraţiei publice locale nr. 215, art. 42 alin.(1) scrie clar: „Şedinţele consiliului local sunt publice.” Cu atât mai mult, conform art. 52, la lucrările consiliului local pot asista şi lua cuvântul, fără drept de vot, prefectul, preşedintele consiliului judeţean sau reprezentanţii acestora, deputaţii şi senatorii, miniştrii şi ceilalţi membri ai Guvernului, precum şi persoanele interesate invitate de primar.

cetăţenii privind deciziile luate de către Consiliul Local.

În ceea ce priveşte concesionarea terenului în suprafaţă de 2000 m^2, consilierii au votat împotriva acestui proiect pe motiv că este inoportun. Este de neînţeles acest refuz al consilierilor de concesionare a unui teren care oricum stă în paragină de ani de zile. Nu este bine să închidem uşa în faţa investitorilor, indiferent cine sunt aceştia. Acest teren nu se concesionează pentru o anumită persoană. Va avea loc o licitaţie publică la care pot participa diferite societăţi, care doresc să-şi construiască un sediu pentru firmă

manajeră va creşte la 11 lei pe lună pentru o gospodărie.

La proiectul de hotărâre privind aprobarea unor lucrări finanţate din bugetul local pe anul 2008, consilierii au aprobat remedierea drumului comunal Caraşova-Clocotici şi construirea unei magazii la Şcoala din Nermed, pentru depozitarea lemnelor. Se are în vedere şi repararea acoperişului la Căminul Cultural din Iabalcea.

La capitolul Diverse, s-a hotărât schimbarea tuturor becurilor arse precum şi astuparea gropilor din satul Caraşova.

Redacţia

KNJIŽEVNOST

IVAN GUNDULIĆ (1589 – 1638)

U ovdašnjem izdanju Hrvatske Grančice, kut namijenjen kulturi posvetit ćemo piscu kojega stvaralačka snaga i bogatstvo izraza, opseg i vrstovna raznolikost ukupnog opusa, nadvisuju iznad većine pisaca svojega vremena. Riječ je o najvećem hrvatskom baroknom piscu, Ivanu Gunduliću.

Rodio se u Dubrovniku 1589. godine, u vrlo staroj i uglednoj plemićkoj obitelji. Stekao je klasično latinsko obrazovanje, uobičajeno za ono vrijeme, ali je, budući da je pohađao isusovački kolegij u Dubrovniku, bio i pod snažnim utjecajem ideja katoličke promidžbe. Izučio je i pravo, kako bi, kao i svi plemići, mogao obavljati državne poslove, tako kao što ih je obavljao i njegov otac. Nastavljajući obiteljsku tradiciju, obavlja više državno-administrativnih službi u Dubrovniku i okolici; dva je puta bio knez u Konavlima (1615. i 1619.), a u Dubrovniku je uglavnom obavljao pravničke poslove. 1621. godine izabran je za izaslanika Republike bosanskog paše. Godine 1636. postaje senator, funkciju koju obavlja sve do smrti 8. prosinca 1638. godine. Budući da su dubrovačkim knezom mogli postati samo plemići koji su napunili pedeset godina, nikad nije imao priliku obavljati tu funkciju.

Gundulićeve su prve drame većinom bili prijevodi s talijanskoga ili scenske adaptacije pripovjednih djela. One su obrađivale poznate mitološke i književne teme, a uključivale su glazbu, balet i bogatu scenografiju. Od dramskih djela sačuvane su Arijadna, Prozerpina ugrabljena od Plutona, Dijana i Armida, dok su Galatea, Posvetilište ljuveno, Čerera, Kleopatra, Adon i Koraljka od Šira izgubljene.

Gundulić se afirmira kao kršćanski autor djelom Pjesni pokorne kralja Davida. To su zapravo prijevodi Davidovih psalama. Zbirka sadrži slobodne prepjeve sedam pokornih psalama i teološko-meditativnu

pjesmu Od veličanstva Božjijeh, koja se danas smatra Gundulićevom najboljom kraćom pjesmom.

1622. godine tiska se Suze sina razmetnog – religiozna poema u tri “plača” što obrađuje biblijsku parabolu iz Evanđelja po Luki o grešnom, razmetnom sinu koji se odmetnuo od oca, a kada se pokajao, bilo mu je sve oprošteno - otac ga je opet primio na svoja njedra. To je djelo u kojemu se mogu prepoznati barokne karakteristike (bogata i razvijena metaforika i antitetika, česta upotreba figura nabrajanja), ali i opća polazišta duhovnoga života: ispraznost i prolaznost ovozemaljskih uživanja, potreba iskupljenja grijeha te prihvaćanje načela kršćanske vjere.

Godine 1628. u Dubrovniku se izvodi njegova pastirska igra Dubravka.

Centralno Gundulićevo djelo zauzima povijesno-romantični ep u 20 pjevanja Osman, kojega stvara u posljednjem desetljeću života. Osman opjevava događaje u vezi s turskim sultanom, njegov nasilni dolazak na vlast, njegov poraz u sukobu s poljskom vojskom kod Hoćima 1621. g i njegovo svrgnuće sljedeće godine. Gundulić je pred sobom imao realni svijet svoga vremena koji je dočarao u nekim likovima kojima je dao uvjerljive crte psiholoških oznaka stanovitih karaktera. Na taj način je svoj ep približio trajnim vrijednostima čovjekovih postupaka. Djelo spada među najveća dostignuća hrvatskog baroka.

Gundulić se u stvaranju stihova najčešće koristi osmercem, međutim u njegovim djelima javljaju se i drugi oblici kao što su dvostruko rimovani dvanaesterac, i sestina.

Daniel Lucacela

PESCARUL MODERN

Pentru că iarna nu-i ca vara, pescuitul în timpul iernii nu este un lucru la îndemâna oricui, iar cum eu, nu prea am prin apropiere "ape cu Esox Lucius" am decis să-mi încerc norocul pe ape colinare.

Ca țintă am ales cleanul şi beldița, cea din urmă prezentă mai prin toate locurile bune şi mai puțin bune ale unui râu.

În astfel de cazuri, ca momeală ar fi indicat să avem râma roşie de bălegar, viermi albi de carne şi cubulețe de ficat de pui pentru clean mare, iar pentru beldițe mai putem încerca şi la cuş-cuş. Atenție la cuş cu linia de pescuit, deoarece iarna, în zilele însorite, puteți să vă treziți cu câte un scobar mai "răsărit" la capătul firului şi sigur nu v-ați bucura să-l pierdeți, aşa că un minciog cât de mic nu o să vă incomodeze mult la transport.

Locurile bune pentru un asemenea pescuit pe râu sunt uşor de găsit dacă ştii să le cauți. În primul rând la cotiturile râului cu praguri înalte, deoarece acolo se formează vârtejuri - se pescuieşte în jumătatea râului care face cale întoarsă; în locurile cu apă lină şi curent slab, unde-i apa mai adâncă precum şi în locurile cu copaci doborâți de vânt sau vijelii- se pescuieşte în josul lor. Dacă vreți să pescuiți la clean cu ficat de pui, puteți să încercați şi la fix, în schimb la râma roşie şi viermi de carne ar fi mai indicat cu pluta, deoarece căutați dumneavoastră peştele şi nu el momeala, ceea ce logic este uşor de rezolvat, dar teoretic rămâne de văzut. Cât despre pescuitul beldiței nu pot să spun mare lucru: vargă fină, cu acțiune mică, lungime 2,70 m, mulinetă mică tip spinning în cazul meu, fir 0,12 linie principală, forfac 0,10, pluta 1 gr, alice 2 bucăți. Dacă dați cu viermuşi să nu puneți mai mult de unu. Dacă însă puneți mai mulți nu o să puteți scăpa de clenişori de o palmă, momiți din când în când cu coloaşe de mămăligă sau pită înmuiată în lapte în care adăugați viermii, şi bineînțeles nu uitați minciogul. Cu tehnicile prezentate mai sus mi-am încercat norocul pe malurile râului unde crescusem, Caraş.

Mi-am ales un loc cu apă adâncă de aproximativ 1-1,2 m şi curent slab, am vrut să-mi încerc norocul la clean, am pus ambele bețe la fix cu montura clasică, cu plumbul în față şi la distanță de 25 cm, forfac de 10 cm cu ancoră nr. 10 în care am pus un cubuleț de ficat de pui. Am aşteptat în zadar, cam o oră, după care am schimbat momeala cu alta proaspătă. Lansările le-am făcut în zona unde credeam eu mai mult că sălăşluieşte cleanul, dar fără rezultat. Râmă roşie n-am găsit, în schimb am avut viermi de carne, cu care am zis să prind nişte beldițe, barem de o prăjeală. Am montat lanseta după regulile prezentate, am desfăcut în două cocoloaşa de mămăligă în care am pus o măsură de viermuşi şi un momot în locul unde urma să pescuiesc. Am aşteptat cam trei sfert de ceas, timp în care mi-am strâns celelalte lucruri nefolositoare pentru pescuitul beldiței, şi am trecut la treabă. Nu a durat mult până ce „domnişoara" a început să-mi atace viermele aproape la fiecare lansare. În aproximativ două ore adunasem vreo 40-50 de beldițe şi un scobărel pe care l-am eliberat. Am hotărât să plec acasă deoarece degetele aproape că mi-au îngheţat, pentru că nici eu nu ştiu cum dintr-o simplă neatenție mi-am udat mănuşile şi cum un ghinion nu vine niciodată singur, termosul în care îmi luasem ceaiul de mentă îndulcit cu miere s-a spart şi tot lichidul s-a scurs în rucsac. Aşa că, cu degetele înghețate, dar cu ceva peşte în traistă nu-mi rămânea nimic de făcut decât să pun capăt acestei partide de pescuit. Cu gândul deja la o altă ieşire într-o lume cunoscută numai de noi „pescarii", mă îndreptam spre casă unde sigur mă aştapt un ceai fierbinte lângă o sobă caldă, şi bineînțeles, puțină morală din partea consoartei.

Petru Miloş

RESTANCA GOSP. FRUNZĂVERDEA, PREDSJEDNIKA KARAŠ-SEVERINSKE ŽUPANIJE

Za vrijeme svibanjske izborne kampanje za mjesne izbore, kada je lansirao PDL-ova kandidata za funkciju načelnika u karaševskoj općini i ujedno probao uvjeriti narod okupljen ispred komandine zgrade kako je najbolje glasati za stranku PDL-a na tada predstojećim izborima, gosp. Sorin Frunzăverde je istaknuo, između ostalog, da on ispunjava svoja obećanja, a stanovnici Karaševa bi se u tu istinu i sami trebali uvjeriti u sljedećih nekoliko dana

Baš uoči tadašnjih mjesnih izbora započeli su i radovi na karaševskom ulaznom putu, ne bi li se i na taj način pokazalo elektoratu koliko županijske vlasti brinu o nama i kakve sve investicije će uživati naše selo u slučaju da PDL zaradi izbore. Nakon izbora zaustavljeni su i radovi na putu. Sve što je napravljeno bilo je zakrpavanje nekoliko rupa. Otada je prošlo nekoliko mjeseca, a rupe su danas brojnije i veće, pa vozači moraju prilagođavati brzinu stanju na cesti, da ne bi oštetili svoje aute, prije svega amortizere.

Novi izbori, ovaj put za Rumunjski parlament, upriličili su i novo pojavljivanje gosp. Frunzăverdea pred karaševskim narodom. Sada je držao predstaviti dvojicu PDL-ovih kandidata, jednog za deputata, a drugog za senatora. Ne znam da li je narod zapamtio kandidatima imena, jer po fizičkom izgledu sigurno ih nitko nije znao. Kao što ni sami kandidati uopće nemaju pojma o karaševskim prilikama. Istom je prilikom predsjednik Karaš-Severinskog Županijskog Vijeća naglasio kako zna da ima jednu „restancu" prema Karaševu, a to je put od ulaza u selo pa sve do Kantara, koji je potpuno zapušten ali spada pod administraciju županije. Zaboravio je samo reći da ta „restanca" nije skorijeg datuma, već datira od davne 2005. godine. Budući da je lakše obećati nego napraviti, županija ni u ovom trenutku nema novaca za takve investicije, a put mora pričekati neka bolja vremena. Što se tiče gosp. Frunzăverdea i članova PDL-a ne bi bilo isključeno da ih opet vidimo uoči narednih izbora, i da čujemo kako je najbolje votirati članove PDL-a, jer bi u tom slučaju stigle velike investicije u našu općinu, prosperiralo bi cijelo Karaševo, itd. Čak i da nikad ne asfaltiraju put do Kantara.

Mnogi su očekivali da na tom istom narodnom skupu održanom ispred komande karaševski knez Petar Bogdan predstavi i prof Radana kao kandidata karaševske zajednice za Rumunjski parlament, ako to do tada nije već stigao napraviti. S tim više što je za vrijeme kampanje za mjesne izbore, kada je kandidirao u ime Zajedništva za funkciju kneza, Petar Bogdan uživao neograničenu podršku Zajedništva Hrvata i prof. Radana osobno. Međutim, o kandidaturi prof Radana niti ovom prilikom knez nije rekao ni riječi, jer je bio previše zauzet predstavljanjem visokih gostiju iz Ričice, koji su u ime PDL-a došli prikupiti nekoliko glasova i u našoj maloj sredini. Zaboravio je predstaviti i Pavela Bălana, kandidata PSD-a za Rumunjski senat, koji je i sam bio prisutan ispred komande. Sva sreća što su zatim na izborima i Pavel Bălan i Milja Radan bez poteškoća ušli u Parlament, prikupivši znatno veći broj glasova od pompozno promoviranih kandidata PDL-a.

Uredništvo

NAŠE ISTINE

VISOKE POBJEDE PROLAZA U ZADNJIM UTAKMICAMA

Prvoplasirana Negrea iz Ričice doživjela je fijasko u Karaševu, u pretposljednjem kolu rumunjske V lige. Bolji su od njih bili igrači Prolaza koji su na kraju izborili visoku pobjedu 4-0.

Utakmica je bila relativno izjednačena samo u prvih desetak minuta, a nakon toga su domaćini zavladali terenom Sve do kraja prvog poluvremena igralo se jednosmjerno prema vratima gostiju, a onda je Dănuț Ifca prvi put zatresao mrežu, iskoristivši jednu od brojnih prilika koje su igrači Prolaza imali do tada.

Mada su došli u Karaševo neporaženi i bili kotirani prvom šansom prije početka utakmice, gosti iz Ričice nisu se previše oslanjali na napad, nego su se panično branili za vrijeme čitave utakmice, kao da im je jedini cilj bio očuvati da rezultat ne poprimi neke čudnovate razmjere. U sanim rezultatom. Ova pobjeda plasira Prolaz u izvrsnu poziciju za napad na sam vrh ljestvice, dok gosti mogu samo sreći zahvaliti što rezultat nije bio puno veći od 4-0, jer po prikazanoj igri i broju prilika i sami su bili svijesni da su itekako dobro prošli.

Od domaćina valja istaknuti zalaganje cijele momčadi,a posebno Dănuța Ifku, strijelca triju krasnih zgoditaka, dok gosti nisu svojom igrom opravdali prvo mjesto kojega trenutno zauzimaju na ljestvici.

Pobjeda Prolaza u zadnjoj utakmici

I u zadnjem kolu prvog dijela ove nogometne sezone igrači su Prolaza izborili pobjedu. Ovaj put su igrali u gostima i bili bolji od Arsenala iz Ričice kojega su svladali s prilično visokih 5-2.

Nakon što su domaći igrači poveli odmah na početku utakmice brzo je izjednačio Milovan Gera poslije solo akcije kada je predriblao vratara i neometano zabio u prazan gol. Do kraja prvog poluvremena rezultat je ostao nepromjenjen mada su igrači obje momčadi često puta dolazili u idealne prilike za zgoditak. Arsenal je poveo i početkom drugog

nastavak-na 7 str.

ŠPORTSKE NOVOSTI

tome i nisu bili previše uspješni zato što su našli na suprotnoj strani posebno motivirane igrače Prolaza, koji su u svojem najboljem ovogodišnjem izdanju pokazali igru kakvu se obično susreće u superiornim rumunjskim ligama. Povezanost između obrane, sredine i napada te brza dodavanja bili su glavni aduti karaševskih igrača. Tijekom utakmice u obrani Negrea često je vladala pomutnja, a domaćini su stvarali bezbroj idealnih prilika koje su lakoćom promašivali. Ipak, Dănuț Ifca je u drugom poluvremenu zabio još dva zgoditka, s prelijepim udarcima iz daljine, dok je na konačnih 4 -0 povisio Marjan Dragija pri kraju utakmice.

Na kraju utakmice su i jedna i druga momčad bila zadovoljna s upi-

nastavak sa 6 str.

poluvremena iskoristivši lošu pozicioniranost karaševskih obrambenih igrača nakon ubačaja iz kornera. I to je bilo sve što su pokazali domaćini u ovoj utakmici jer su od tog trenutka igrači Prolaza zavladali terenom i premjestili igru u suparnikovu polovicu. Prilike su se redale jedna za drugom i neizvjesnost je prekinuta zgodicima Mikole Mateje, najprije za izjednačenje, a onda za vodstvo 3-2. Do kraja utakmice Prolaz je opsjedao vrata domaćina, a gol je visio u zraku. Zgodici Marjana Dragije i Dănuța Ifce za vodstvo od 5-2 okrunili su bolju igru Prolaza i potvrdili realan odnos snaga na terenu.

Igrači Prolaza mogu mirno očekivati početak drugog dijela prvenstva jer ih je ova pobjeda dovela na drugo mjesto ljestvice i u idealnu poziciju za promoviranje u superiornu ligu.

Uredništvo

BOŽIĆNI POKLONI

U sklopu božićnih i novogodišnjih blagdana Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj je podijelilo paketiće svim djecama predškolske i školske dobi iz karaševskih sela te učenicima hrvatske nacionalnosti iz Tirola.

Poklon paketiće primilo je 700 djece i sadržali su božićnu čestitku i slatkiše, što je posebno razveselilo učenike jer su dobili „stvari po svojoj volji". Ukupna vrijednost poklona iznosi 7.000 leja.

Uručivanje paketića učenicima iz Karaševa odvijalo se u zgradi iz ZHR-a, uz prigodan Božićni program i u prisutnosti Djeda Božićnjaka.